

SocialdepartementetMottagare
Se bilaga

Uppdrag om nationell samverkan och handlingsplan för arbetet mot antimikrobiell resistens

Regeringens beslut

Regeringen ger Folkhälsomyndigheten och Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) i uppdrag att gemensamt ansvara för en fortsatt nationell samverkan av arbetet mot antimikrobiell resistens, exempelvis genom etablerade samverkansformer med andra relevanta myndigheter och aktörer med uppgifter och uppdrag av betydelse för genomförandet av Sveriges strategi mot antimikrobiell resistens (AMR-strategin) (S2025/01940). Uppdraget börjar gälla den 1 januari 2026.

Folkhälsomyndigheten och Jordbruksverket ska, i samverkan och dialog med berörda aktörer med relevans för AMR-området:

- Upprätta en nationell handlingsplan som syftar till att samla insatser som bidrar till att genomföra målen i AMR-strategin. Handlingsplanen bör gälla för åren 2027–2030 och kan omfatta såväl tvärsektoriella aktiviteter som aktiviteter inom enskilda myndigheters eller aktörers verksamhetsområden. Handlingsplanen ska tillsammans med AMR-strategin svara mot de internationella åtaganden som Sverige ingått vad gäller nationella handlingsplaner inom området.
- Utveckla eller sammanställa ett begränsat antal indikatorer eller mått av betydelse för att följa utvecklingen inom målen och delmålen i AMR-strategin.

- Analysera och redovisa utvecklingen inom AMR-strategins målområden samt följa upp vilka resultat det nationella arbetet med AMR-strategi och handlingsplan leder till i Sverige.
- Genomföra regelbundna möten inom ramen för den nationella samverkan, såsom exempelvis samverkansmöten och Antibiotikaforum.
- Utvärdera AMR-strategin, handlingsplanen och arbetsformerna för genomförande och lämna förslag till regeringen på eventuella förändringar i AMR-strategin som bör genomföras.

Folkhälsomyndigheten och Jordbruksverket ska ansvara för att kommunicera med de myndigheter, aktörer och målgrupper som berörs av AMR-strategin. Genomförandet av arbetet och handlingsplanen ska ske inom befintliga ekonomiska ramar.

Folkhälsomyndigheten ska vara administrativt ansvarig för arbetet vad gäller återrapporteringskrav, praktiska förberedelser och administrativt arbete förknippat med den nationella samverkan av AMR-arbetet.

Arbetsmiljöverket, Livsmedelsverket, Läkemedelsverket, Naturvårdsverket, Socialstyrelsen, Statens veterinärmedicinska anstalt, Sveriges lantbruksuniversitet, Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbetet (Sida), Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket och Vetenskapsrådet ska medverka i den nationella samverkan mot antimikrobiell resistens, utifrån sina respektive uppgifter och uppdrag med relevans för frågor om antimikrobiell resistens. I det arbetet ingår det att tillsammans med Jordbruksverket och Folkhälsomyndigheten bistå med kunskap och synpunkter i syfte att ta fram, genomföra, följa upp och utvärdera handlingsplanen och AMR-strategin.

E-hälsomyndigheten, Havs- och vattenmyndigheten, Inspektionen för vård och omsorg, Kemikalieinspektionen, Kommerskollegium, Länsstyrelserna, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), och Verket för innovationssystem (Vinnova) ska bidra, när arbete och insatser inom dessa myndigheters ansvarsområden

berörs, till det nationellt samverkande arbetet mot antimikrobiell resistens i syfte att handlingsplanen och AMR-strategin genomförs.

Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket och övriga myndigheter i uppdraget ska även samverka med relevanta icke-statliga aktörer som exempelvis Nationell arbetsgrupp (NAG) Strama, Tandvårdsstrama, Strama Veterinär och Livsmedel, NAG vårdhygien, ReAct, Smittskyddsläkarföreningen samt Sveriges Kommuner och Regioner.

I arbetet med att ta fram handlingsplanen ska även slutsatser gjorda inom uppdraget att analysera tandvårdens roll för att minska antimikrobiell resistens (S2025/01237) beaktas. Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten fick däri regeringens uppdrag att bland annat identifiera möjliga aktiviteter som på sikt skulle kunna genomföras vad gäller tandvårdens roll för att bidra i implementeringen av AMR-strategin och i arbetet mot antimikrobiell resistens.

Folkhälsomyndigheten och Jordbruksverket ska muntligen löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) om arbetet.

Folkhälsomyndigheten och Jordbruksverket ska senast den 15 december 2026 lämna en gemensam delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet med kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet). Delredovisningen ska innehålla en nationell handlingsplan för arbetet mot antimikrobiell resistens. Därefter ska delredovisning av arbetet i uppdraget ske årligen senast den 1 mars med start 2028. De årliga delredovisningarna ska innehålla en kortare analys och redovisning av resultaten för att följa utvecklingen av målen och i Sveriges strategi samt tillhörande handlingsplan. Delredovisningen den 1 mars 2030 ska även innehålla förslag på eventuella förändringar i AMR-strategin som bör genomföras.

Folkhälsomyndigheten och Jordbruksverket ska senast den 31 december 2030 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet med kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

Bakgrund

Ett nationellt samordnande arbete mot antibiotikaresistens har bedrivits sedan 2012 i en så kallad Samverkansfunktion mot antibiotikaresistens. För närvarande ingår 21 myndigheter och fyra andra organisationer i Samverkansfunktionen som träffas två gånger årligen. Funktionen har bland annat arbetat med att genomföra den tvärsektoriella handlingsplanen och kommunikationsstrategin samt organiserat och deltagit i det årliga arrangemanget Antibiotikaforum. Åtta av de samverkande myndigheterna och aktörerna har ingått i en beredningsgrupp som träffats oftare och som haft en särskild roll i gemensamma förberedelser.

Regeringen beräknar att högst 1 800 000 kronor avsätts för uppdraget 2026, högst 1 250 000 kronor för 2027 och högst 1 250 000 kronor för 2028 under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Lina Pastorek

Kopia till

Utrikesdepartementet/I IU/I MH

Försvarsdepartementet/CF

Socialdepartementet /S SL/S SAM/S EIS/ S SOF

Finansdepartementet/BA/OFA

Utbildningsdepartementet/UF/U/S

Klimat- och näringslivsdepartementet/CKS

Arbetsmarknadsdepartementet/ARM

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/DL

Kammarkollegiet

NAG Strama

NAG Vårdhygien

Tandvårdsstrama

Strama VL (Veterinär och Livsmedel).

ReAct

Riksdagens socialutskott

Smittskyddsläkarföreningen

Sveriges Kommuner och Regioner

Arbetsmiljöverket
E-hälsomyndigheten
Folkhälsomyndigheten
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte)
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas)
Havs- och vattenmyndigheten
Inspektionen för vård och omsorg
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Livsmedelsverket
Läkemedelsverket
Länsstyrelserna
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Naturvårdsverket
Socialstyrelsen
Statens jordbruksverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbetet (Sida)
Sveriges lantbruksuniversitet
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Verket för innovationssystem (Vinnova)
Vetenskapsrådet